

תקעב

הלכות שבת שכני-שכד

היום קכב חוץ מכלי כסף בנרתקון קכג שהוא שמרי יין שנתייבשו ונתקשו קכד מפני שהוא מגרר את הכסף ומחוקו שהכסף הוא רך קכה גדרו קכו והממחק הוא מאכות מלאכות קכז ואף שאינו מתכוין לגררו אלא לצמצמו בלבד מכל מקום פסוק רישיה ולא ימות הוא קכח אבל מותר לשפשף אפילו כלי כסף בנתר וחול קכט שהוכנו למלטל מבעוד יום קכז אע"פ שגם הם גוררים את הכסף ומחוקין אותו לפעמים מכל מקום כיון שאינו מתכוין אלא לצמצמן בלבד ולא פסיק רישיה הוא מותר קכז:

יב אין חופפין כלים במלח לפי שהמלח נמחה כשחופף בחוקה קכז ואסור מטעם שנחבאר בס"י ש"כ קכז אבל מותר להדירן במים מעורבים עם מלח קכז כמו שמותר לטול ידיו מהם מטעם שנחבאר שם קכז:

שכד דיני הכנת מאכל לבהמה בשבת וכו' י"ב סעיפים:

א אין כוברים את התבן בכברה שיפול המוץ לארץ ולא יניחנו במקום גבוה כדי שירד המוץ שהרי זה כבורר אבל נוטלו בכברה ונתנו לתוך האבוס ואע"פ שהמוץ נופל לפעמים מאליו הך נקבי הכברה כיון שאינו מכוין לכך ולא פסיק רישיה הוא מותר:

ב לא ימרוד אדם שעורים לתת לפני בהמתו אלא משער באומד דעתו מפני שהמרודה אסורה משום עוברין דחול אף שלא במקום מקח וממכר כמו שנחבאר בס"י ש"ו:

ג כבר נתבאר בס"י שב"א שהמורסן הוא מדברים שאינן בני גיבול ואם נבלו בשבת יש אומרים שהוא פטור מן התורה אבל אסור מדברי סופרים לגבול מורסן לבהמה או לתרנגולים כדרכו בחול אלא ע"י שינויי כגון לגבול מעט מעט כמו שנחבאר שם או אפילו הרבה בבת אחת אלא שלא ימירס בידו אחר שנתן המים לתוכו כדרכו בחול אלא מעביר בו תרוד או מקל שתי וערב אפילו כמה פעמים עד

קכב	כדלעיל ס"ו.
קכג	ברייא שם. מור ושוע' שם.
קכד	שוע' שם. וראה לשון רש"י שם ר"ה חוץ. מור ולבשו ס"ג.
קכה	רש"י שם. שוע' שם.
קכו	לבוש סוף ס"ג.
קכז	רש"י במשנה ע"ג. א. וכדלעיל ס"ב שם ס"ו.
קכח	רש"י שם ר"ה לא. לבוש שם. מ"א סקמ"ו. וחיוב כדלעיל ס"ג ש"ו ס"א וש"ג.
קכט	ג"ו שם. ב"י ר"ה ומורה. מ"א שם.
קל	רבינו ירוחם שם. הובא ב"י שם. אליה וזמא סקמ"ג.
קלא	רש"י שם מור ולבוש שם. מ"א שם.
קלב	סו"ג הובא במדרכי רמז שבת. ספר התריומה ס' רלה. שוע' ס"ג.
קלג	סוף ס"ג.
קלד	תוספתא ביצה סוף"ד. וכפירוש הבי"י סוף ס"ה ע"ש. וראה גם אליה וזמא סקמ"ג. וראה מ"א סקמ"ו.
קלה	סקמ"ג ע"י.
סימן שכד	
א	תשנה קמ, א רש"י ר"ה מוץ. מור ושוע' ס"א.
ב	משמעות רש"י שם. וז"ה במאורי ובחדושי הר"ן שם.
ג	משנה שם. מור ושוע' שם.
ד	רש"י שם ר"ה אבל נוטל ור"ה אבל נתן לתוך. מור ושוע' שם. וראה לעיל ס' ש"פ ס"א.
ה	רב חסדא ביצה כ"ט. א. מור ושוע' ס"ב.
ו	ר"ף (מ"א). א. רמב"ם הל' י"ט פ"ד הל"ב. הובא במורה שוע' שם.
ז	ס"ה וש"ג.
ח	סקמ"ג ע"י.
ט	רמב"ם פ"ה הפ"ו (ובב"מ שם). פכ"א הל"ד.
י	תשנה קמ, ב. מור ושוע' ס"ג.
יא	לבוש ס"ג.
יב	ג"ו קמ, א. לבוש שם.
יג	דמב"ר במלחמות שם ס' ב. לדעת הר"ף שם. מ"א סק"א.
יד	ס"ו ובי קלי.
טו	ר"ף שם. רמב"ם שם. שוע' שם.
טז	וראה רמב"ם שם.
יז	א"בי קמ, א. ר"ף שם. רמב"ם שם. מור ושוע' שם.
יח	ב"י וז"ה ר"ה ומ"ש רבינו ומעביר. בדעת הר"ף והרמב"ם.

הלכות שבת שחר

תקנה

שיתערב יפה שכיון שאינו ממרס בידו ולא יסבב התרווד או המקל^ט כסביב כדרכו בחול אלא מעבירו שתי וערב הרי זה שינוי גמור ומותר גם כן לנערו מכלי אל כלי עד שיתערב^כ יפה^{כא} ומותר לערב המורסן בדרך זו בכלי אחד אפילו כור ואפילו כוריים^{כב} כפי מה שצריך לבהמותיו היום^{כג} ומחלק אותו בכלים הרבה ונותן לפני כל בהמה ובהמה^{כד}.

ולדברי האומרים^{כה} שהמגבל המורסן חייב מן התורה ואפילו בנתינת מים בלבד בלא גיבול חייב^{כו} כי נתינת המים זהו גיבולו כמו שנתבאר שם אסור ליתן מים למורסן בשבת^{כז} אפילו ע"י שינוי אלא אם נתן בו המים מערב שבת או אין בגיבולו בשבת איסור מן התורה אלא מדברי סופרים והתירוהו ע"י שינוי בדרך זו שנתבאר^{כח} וכבר נתבאר שם^{כט} שיש להחמיר כסבא וז'^ל וכן נוהגין:

ד' קשים של שבלים שאגרו בב' וג' מקומות מותר להתירן בשבת כדי שתאכל מהם הבהמה^{לא} אם אינו קשר של קיימא^{לב} אבל אסור לשפשף בהם בידים^{לד} בדרך שעושים כאובלי בהמה כדי שיהו נוחים לאכלם^{לה} מפני שכל דבר שהוא אוכל הדיוני שהוא ראוי לאכילה בלא תיקון אסור לטרוח בו להכשירו ולהקנו יותר לתענוג בעלמא אבל דבר שאינו אוכל הדיוני שאינו ראוי לאכילה בלא אויזה תיקון שאין בו סרך מלאכה מותר לתקנו ולעשותו אוכל^{לו} בנות^{לז} עצים שקצצן מן האילן מבעוד יום ויש מאכילין אותם לבהמה בעודם לחים ומשפשפים בהם בידים להאכילם שאינם ראויים בלא שפשף מותר לשפשפם בשבת^{לח} וכן דלועים^{לט} שהם קשים^ל מותר להחכם לפני הבהמה שאינה יכולה לאכלם בלא חתיכה והוא שנתלשו מבעוד יום^{לא} אבל אם נתלשו בשבת אפילו ע"י נכרי שתלשן לעצמו אסורים במלטול כמו שיתבאר בס'^{לב} ש"ה^ל:

ה' מחתכין נבילה לפני הכלבים^{לב} אפילו נתנבלה היום^{לג} ואין בה משום מוקצה אפילו לא היתה חולה כלל מבעוד יום^{לד} שלא היה דעתו עליה כלל לכלבים מבעוד יום^{לה} מפני שאין מוקצה ברבר שהסחיה אדם דעתו ממנו אלא אם כן דהוא בידים כמו שנתבאר בס'^{לז} ש"י^ל.

לג רב יהודה שם. מור וש"ע שם. וראה ב"ח ד"ה ובה שפירש.
לד מור וש"ע שם.
לה רבא שם ובפירוש רש"י ד"ה וה"ק. מור וש"ע שם. וראה גם לעיל ס' ב' שיה סוף ס"א. וראה ברי השלחן ס' קל ספ"ב (בד, ב).
לו עיני חוסי' שם ד"ה רב יהודה.
לז מור וש"ע ס"ה מנבג' שם.
לח משנה קנו, ב' מור וש"ע ס"ז.
לט נגרא קנה, ב' רש"י ד"ה אשני. מ"א סק"ג.
ל מ' רא"ש פ"ד ס' ה' בשם רש"י בנבג' שם ומשנה שם ד"ה את הדלועין. מור וש"ע שם.
מא מ"ח וש"י.
מב שם במשנה קנו, ב' מור וש"ע ס"ז.
מג כת"ק (רבי שמעון) במשנה.
מד מ' בריה דרב יוסף מה, ב' דלעת רבי שמעון. ב"י ד"ה מחתכין דלעת דר"ף והרב"ם הרא"ש. ש"ע שם.
מה ראה רש"י שם ד"ה הנחא.
מו מ"ו וש"י.

יט ר"ף שם. ש"ע שם.
כ רב יהודה שם. ר"ף שם. רמ"ב שם. מור וש"ע שם.
כא משמעות רמ"ל שם. וראה גם לבוש שם.
כב תולא שם. ר"ף שם. רמ"ב שם. מור וש"ע שם.
כג תולא סק"ב.
כד רמ"ב שם. ש"ע שם.
כה דעה ה"ב לעיל סמ"ז וש"י.
כו רבנו בברייתא קנה, ב'.
כז ר"ה התרומה ס' רב. סמ"ג ל"ח פה (ג, א) וסמ"ק ס' רפא (ע' רדף). הובא במור. ש"ע בשם רש"י אומרים.
כח ראה ספר התרומה וסמ"ג וסמ"ק ומור וש"ע שם (הולכת המקל שתי וערב). וראה ב"ח ד"ה ונ"ש ובעל התרומה. וראה גם לעיל ס' שכא במופו במסמנ.
כט כפי הסמיקה שם לא הגיע לדיוני.
ל דרכי תשה אות א', ב"ח שם. וראה גם לקמן ס' שכו ס"ג.
לא חשנה ונבג' קנה, א' רש"י ד"ה פקיע. מור וש"ע ס"ד.
לב שלטי הגבורים שם (ס, א) אות א'. רמ"א ס"ד. אליה וטא סק"ב.

הלכות שבת שחר

תקעד

כמה דברים אמורים בנבלה הקשה¹⁰¹ שאי אפשר להם לאכלה בלא התיכה¹⁰² ואפילו נאכלת להם ע"י הרחק בלא התיכה¹⁰³ מותר למרוח להתיכה להם ויותר כמו שנתבאר למעלה¹⁰⁴ (ועינין ס"ה שכ"א אם מותר לחתך בשר חי רק דק לפני העופות)¹⁰⁵.

וכן אין תתיכים שחת וחרובים לפני בהמה בין גסה בין דקה¹⁰⁶ מפני שהם ראויים להם בלא התיכה¹⁰⁷ וכן כל כיוצא בזה:

ז אין אובסין את הגמלי¹⁰⁸ דהיינו שמאכילו בידו הרבה כל כך עד שמרחיבים בני מעיו כאבוס¹⁰⁹ שזוהו מורה שלא לצורך היום¹¹⁰ ולא הורסים¹¹¹ דהיינו שדורס לו מאכל בגרונו¹¹² למקום שאין הנמל יכול להתחירו¹¹³ שזוהו ג"כ מורת יותר¹¹⁴ אבל מלעשים אותו¹¹⁵ דהיינו לתחוב המאכל למקום שהוא יכול להתחירו¹¹⁶ כשרוצה וכן העגלים אין מאמין אותם¹¹⁷ דהיינו לתחוב למקום שאינן יכולים להתחירו¹¹⁸ אבל מלעשין¹¹⁹ למקום שיכולים להתחירו¹²⁰ אע"פ שכונתו כדי לפטמן¹²¹ וכן הדין באוזן ותרנגולים¹²² שמותר לתחוב המאכל בפיהם למקום שיכולים להתחירו¹²³ וכן ביונים כיתות¹²⁴:

ז וכן שאר עופות או חיות¹²⁵ הגדלות בבית¹²⁶ הנידו לטרוד ליתן להם מזונות ומים מפני שמונתן עלך¹²⁷ אבל אין נותנין מים¹²⁸ ולא מזונות¹²⁹ לדבורים ולא ליוני שובך¹³⁰ ויוני עליה¹³¹ ואפילו להשליך לפניהם אסור¹³² מפני שאין מזונתן עלך¹³³ שיוצאים ואוכלים בשרה¹³⁴.

אבל נותנין מזונות לפני כלב שמונתו עלך¹³⁵ ואפילו כלב של הפקר¹³⁶ שאינו מגדלו בביתו¹³⁷ מכל מקום קצת מצוה יש ליתן לו¹³⁸ מעט מזונות¹³⁹ שהרי הקב"ה חס עליו על שמונתו מועטים ומשהה אכילתו כמעיו ג' ימים¹⁴⁰.

אבל אין נותנין מזונות לפני חזיר¹⁴¹ מפני שאין מזונותיו עלך¹⁴² שהרי אמרו¹⁴³ ארור האיש מישראל שמגדל חזירים¹⁴⁴:

-
- מז גמרא קנה, רע"ב, שו"ע שם.
 - מח שו"ע שם.
 - מט ב"י ד"ה ודע ממשמעות הרא"ש פ"ד ס"ה ה. מ"א סק"ד.
 - נ סעף ה.
 - נא ראה בקונטרס השלחן שחמ"ר כאן סיוע הנקט, ובשו"ע שם; אבל אם היתה ראויה להם בלא התיכה לא יצטרך כמה שהוא ראי לאכילה לא מרחיק.
 - נב חושנה שם קנה, א. מור וש"ע ס"ח.
 - נג גמ' שם לדעת רב הירדה. שו"ע שם.
 - נד חושנה שם קנה, ב. מור וש"ע ס"ט.
 - נה נגמ' שם וש"י במשנה ד"ה אין אובסין. מור וש"ע שם.
 - נו ראה רמב"ם פ"א הל"ה. וראה מ"מ וציונים.
 - נז משנה שם. מור וש"ע שם.
 - נח רש"י שם ד"ה ולא הורסין. מור וש"ע שם.
 - נט רב יהודה שם. מור וש"ע שם.
 - ס לבוש ס"מ.
 - סא משנה שם. מור וש"ע שם.
 - סב רב הירדה שם. מור וש"ע שם.
 - סג משנה שם. מור וש"ע שם.
 - סד רב הירדה שם. מור וש"ע שם.
 - סה משנה שם. מור וש"ע שם.
 - סו רב יהודה שם. מור וש"ע שם.
 - סז דרכי משה אות ג.
 - סח שם בחושנה. רמ"א ס"מ.
-
- סט רב יהודה שם. רכ"י משה שם.
 - ע רמב"ם שם הל"ו. שו"ע ס"א.
 - עא רמב"ם שם.
 - עב לבוש ס"א.
 - עג גמ' קנה, ב. רמב"ם שם.
 - עד שם בחושנה. רמב"ם שם. שו"ע ס"א.
 - עה גמ' שם. רמב"ם שם. שו"ע שם.
 - עו משנה שם. רמב"ם שם. שו"ע שם.
 - עז כריתא שם. מור וש"ע שם.
 - עח גמ' שם. וראה רמב"ם וש"ע שם.
 - עט גמ' שם. רמב"ם שם.
 - פ רש"י במשנה שם ד"ה אין נותנין.
 - פא ברייתא שם. מור וש"ע שם.
 - פב וראה לקמן הל' עובד' ועקר בעלי חיים סוף ס"ג.
 - פג מ"א סק"ד.
 - פד רב חזקוני שם (אורח אריקא). מ"א שם (מצדה). וראה לקמן שם "נכון להשליך ... להדמות כרכי הקב"ה".
 - פה רב מרי שם. לקמן שם: התיכה קמנה.
 - פו רבי יונה שם. לקמן שם: ג' ימים מעת לעת.
 - פז כריתא שם. מור וש"ע שם.
 - פח כריתא שם.
 - פט כריתא סוף מורה.
 - צ רש"י שם. מ"א סק"ד.

הלכות שבת שחר

תקעה

ח יש נהגים לתת חטים לפני העופות בשבת שירה ואינו נכון שהרי אין מוונותיהם על־ך^א:

מ מותר להאכיל תולעת המשי לפי שמוונתו על־ך שאין לו מה שיאכל כי אם מה שיאכילו האדם^ב:

י אע"פ שאדם מצווה על שביתת בהמתו^ג מותר להניחה שהאכל מהמתוכר בשבת שנאמר^ד למען ינוח שורך וגו' וזו היא ניוחה שלה^ה ומותר אפילו להעמידה בידיו על גבי עשבים מחבירים^ו ואין חוששים שמה יתלוש מהם בידיו להאכילה^ז לפי שהוא איסור חמור בעיני הבריות^ח.

אבל לא יעמידנה על גבי דבר האסור בטלמול מדברי סופרים^ט מפני שאיסורו קל בעיני הבריות והחששים שמה ימול ממנו בידיו להאכילה^י ולא אסרו אלא להעמידה על גבה ממש אבל מותר לעמוד בפניה בענין שלא תוכל להטות אלא דרך שם ותאכל מעצמה^{יא} שכיון שאינו עומד סמוך לעשבים אין לחוש^{יב}:

יא נוטלין מאכל מלפני חמור ונותנין לפני שור^{יג} מפני שראוי הוא לו^{יד} שהחמור אינו מטיל רירין^{יה} ואין מה שלפניו נמאס^{יז} וראוי הוא (לחטבו) [לתתו] לפני השור^{יח} אבל אין נוטלין מלפני שור ליתן לפני חמור מפני שנמאס בירי השור^{יט} ואינו ראוי עוד לחמור^כ אלא ע"י הרחק^{כא} וקרוב לוהאי שלא יאכלנו^{כב} ונמצא מורה בהנכם בשבת^{כג} ויש מהמזוירים^{כד} ג"כ בשאר מיני בהמה שלא ימול מלפני אחת וליתן לפני אחרת שאינה מינה ואין למחות ביד הנהגין היתר^{כה}:

יב שור שמפמטין אותו וגורפים האבוס שלפניו לתת לתוכו התבן והשעורים שלא יתערב בהם עפרורית ויקיין במאכלו^{כו} אסור לגרפו בשבת^{כז} אפילו הוא אבוס של כלי^{כח} גזרה משום אבוס שבקרקע^{כט} ושבקרקע יש לחוש שמה כשיגרפו ויראה בו גומות ישוה אותן הגומות^ל במתכוין^{לא} כדי שלא יפלו השעורים לתוכן^{לב} ואסור ג"כ לסלק^{לג} קבב

צא ח"א מק"ו. וראה הובל מנחם ח"ב ע' לו. תורת מנחם התועבות תשמ"ט ח"ב ע' 270 הערה 118.
צב הרב צמח דוראן בתשובה ביבין ובכוז ח"ב ס' ה' (הותם אחיו הרב שמעון) ובי"ד מנצתי בתשובה בשם (בנתיב). ש"ע ס"ב הל' מק"ו.
צג כרעלל ס' רנו ס"ז ט"ג.
צד שמת כג, יב.
צה תחתמכילתא דרבי ישמעאל פ' משפטים, הובא בתוס' קבב, א ד"ה מעמיד.
צו רב הונא אמר רבי הנינא שם. מור וש"ע ס"ג.
צז רש"י עירובין ע"ג, א ד"ה ודא.
צח רש"י שם.
צט רב הונא אמר רבי הנינא שם. מור וש"ע שם.
ק רש"י עירובין שם. מור וש"ע שם.
קא שם ושם ורש"י ד"ה רקאים. מור וש"ע שם. וראה גם לקמן ס' שבה ס"ג.
קב רש"י שם ד"ה ואלא. ר"ן שם (ג) ד"ה אבל וראה לקמן ס' תקן ק"א מק"ד.
קג חזונו ובריתא וגו' ק"ג, ב. מור וש"ע ס"ד.
קד רש"י שם ד"ה מקמי.
קה אביי שם.

קו רש"י שם. מור.
קז רש"י שם.
קח אביי שם קמא, רע"א ורש"י שם ד"ה דאית. מור וש"ע שם.
קט מור וש"ע שם.
קי ב"ה ד"ה גמ"ש ואינו מ"ז מק"ו.
קיא ראה לבוש ס"ד.
קיב לבוש שם. וראה רש"י במשנה שם ד"ה ונטלין. וראה לקמן סוף ס"ב.
קיג ספר התרומה בספרים ס' רנז. מרדכי שם רמז תכפ. רמ"א ס"ה.
קיד בי"ח שם. ח"א מק"ה.
קטו משנה ק"ג, ב ורש"י ד"ה גרפיין.
קטז הכתובים שם במשנה. מור וש"ע סמ"י.
קיז רב חסדא שם ברע"ת חכמים. מור וש"ע שם.
קיח רש"י שם ד"ה בחלוקת. מור וש"ע שם.
קיט גמ' שם. מור וש"ע שם. ועד"ל לקמן ס' שלט ס"ב.
קכ רש"י שם ד"ה ארישא. ועיין תוס' דף קמא, א ד"ה והלמא. וכרעלל ס' שב ס"ה ושי"ג.
קכא רש"י שם.
קכב הכתובים במשנה ובריתא ק"ג, ב. מור וש"ע שם.

תקעו

הלכות שבת שכר-שכה

התבן מלפניו כשהוא רב כדי שלא ידרסנו ברעיקה מפני שיש בו תבן שנמאס במדרס רגליו ואינו ראוי לו עוד ק"כ והוא אסור במלמול ק"כ:

שכה נכרי שעשה מלאכה בעד ישראל וכו' כ"ב סעיפים:

א מותר לזמן נכרי^א לביתו לאכול עמו^ב בשבת אע"פ שאסור ביו"ט משום גורה שמוא ירבה לבשל בשבילי^ג כמו שיתבאר בס' תקי"ב אבל בשבת אין לחוש לזה^ד ומותר אפילו ליתן מזונות לפני נכרי^ה בלבדו ואע"פ שאין מזונותיו על"ך מכל מקום כיון שמפרנסים עניי נכרים מפני דרכי שלום^ו חשוב כמזונותיו על"ך^ז:

ב ומותר ליתן לפניו מזונות בחצר^ח אע"פ שיודע שיוציא לחוץ^ט והוא שיהיה לו רשות לאכלן שם אם ירצה^י ומכל מקום לא יתן הוא לידו ממש כדי שלא יעשה הוא העקירה מרשות היחיד^{יא} אלא הנכרי יטול מידו שאז הנכרי הוא העושה העקירה ואין צורך לומר שמותר אם מניח על גבי קרקע או על גבי שלחן והנכרי נוטל משם.

אבל אם אין הרשות בידו לאכלן שם או שהם מזונות מרובים שאי אפשר לו לאכלן שם וניכר הדבר שיוציא לחוץ^{יב} וכן אם הנכרי עומד בחוץ ופשט ידו לפניו שיודע וניכר הוא שיוציא אסור ליתן לפניו מפני שנראה כנותן לו על מנת להוציא^{יג} ואף שמוציא להנאתו ולא בשביל ישראל מכל מקום כיון שדבר זה שהוא מוציא נותנו לו הישראל משלו אסור ממעם שנתבאר בס' ש"ז^{יד}:

ג ואפילו כשעומד בפנים לא התירו ליתן לפניו אלא מזונות שיתכן לאכלם בחצר אבל לא שאר הפציע^{טו} שדרך להוציא מפני שנראה כנותן לו על מנת להוציא.

כמה דברים אמורים בחפצים של ישראל אבל חפצים של נכרי מותר ליתנם לו^{טז} שאף שנראה כנותן לו על מנת להוציא^{טז} אין בכך כלום כיון שאינו מוציא בשביל הישראל אלא בשביל עצמו והחפץ אינו של ישראל^{טז} ואפילו לומר בפירוש עשה מלאכתך בחפצים שלך מותר כמו שנתבאר שם^{טז}.

קכג רש"י שם ד"ה ומסלקין.

קכד רש"י שם ד"ה או אביפא.

קכז ראה רש"י שם ד"ה ונטלין.

סימן שכה

א רבי יהושע בן לוי ביצה כ"א, ב. מור ושילע ס"א.

ב ראה ר"ן שבת (ג, א) א. מ"ה תנו.

ג ביצה שם.

ד סעף א.

ה לביש ס"א.

ו ברייתא שבת ט, רע"א. מור ושילע שם.

ז נגרא שם. ונתבאר לעיל סי' שכד מ"ז שאז אסור.

ח נתיב ס"א.

ט תוס' י"ב, א ד"ה נותנין מ"ט פ"ו הכ"א. מ"א ק"א.

י ברייתא י"ב, א. מור ושילע ס"א.

יא כן חתומע בביתו פ"ו הכ"א. ועיין ב"י ד"ה ומ"ש

ומותר (שהקא כמפרש להוציא אסור). וראה גם מ"א

סי' תנוד סק"ג. לקמן שם מ"ג ובק"א סק"א.

יב ראה תוס' שם ד"ה נתנין (הרגיל לאוכלו מיד,

משא"כ בשאר חפצים לקמן מ"ג) וברף ג, א ד"ה

בב (אסור ליתן ליהודי על"ה להוציא). שלמי הנגורים

במרכיבי פ"א (ג, א) אות א. ב"ח ד"ה ומותר. מ"א ק"ג.

יג מרכיבי רמז רנב בשם התוס'. שלמי הנגורים שם

בשם התוס'. מ"א סק"ב וסק"ו וסי' שז ס"ק ב. ועי"ז

הוא לקצן התנח (כשהנכרי מביא לביתו) כדלעיל סי' שז

סכ"ג. לקמן סכ"ג.

יד אור דרוג ח"ב סי' נג בשם רבי"א. שלמי הנגורים

שם. מ"א סק"ג. וראה גם לקמן סי' תנוד סוף ס"ב.

טו תוס' ג, א ד"ה בבא. דא"ש פ"א סי' א. ר"ן שם (א,

א) ד"ה ומקשו רבא האיד, מור ושילע שם.

טז סוף סלי"ה (כשאומר לו). וראה לקמן הל' שאלה

ושכרות והסיבה סכ"ג שהוא מרין אמורה לנכרי.

אבל ראה לקמן סוף מ"ג (במסוגר) שהוא משום מראית

העין שיהשדוהו שנתנו לו כדי להוציא בשבילו, וש"נ.

יז תוס' י"ב, א ד"ה נותנין. ר"ן שם (ג, א) ד"ה תנו.

מרכיבי שם רמז רנב בשם רבי"א. מור ושילע ס"א.

וראה לעיל סי' רנב ק"א ס"ק ב דראבי"ה המתיר וחדאה

הוא.

יח מ"א סק"ה. וראה גם לעיל סי' רמז ס"ו.

יט תוס' ג, א ד"ה בבא (אפילו בעומד בחוץ ופשט ידו

בפנים).

כ תוס' שם. ר"ן שם (אפילו בעומד בחוץ ופשט ידו

בפנים).

כא סי' שז סל"ה.